

Praktijk Arbitrator

Voor meer plezier voor spelers en arbiter

Les 2

De Strafkaart

Lees ook in *Plezierig Rechtzetten*:

- Strafkaart

Zoek in de *ArbitreerWijzer** op:

- Nr. 29 Behandeling van de strafkaart (artikel 50)

* **Handleiding ArbitreerWijzer-app**

Zoeken naar de juiste rechtzetting

- Als je de app opent open je daarmee de functie ARBITREERWIJZER en verschijnt direct een lijst van onregelmatigheden. Die staan in de volgorde van de betreffende spelregel artikelnummers.
- Als je het door jou gezochte onderwerp aanklikt, verschijnt meteen de eerste vraag van dat onderwerp. Met het beantwoorden van deze, en de volgende vragen, kom je bij de betreffende rechtzetting.

Spelregeltekst raadplegen

- Klik na het openen van de app links onderaan op SPELREGELS.

Alerteren

- Klik na het openen van de app op ALERTEREN. Dan verschijnt de tekst van de Alerteerregeling én kun je kiezen voor de Alerteerwijzer, waarin je gericht kunt vragen naar de alerteerplicht van een bepaald biedsysteem.

Tips voor de Arbitrator

- Klik na het openen van de app op INFO, rechts onderaan en klik op BEKIJK DE TIPS

Vooraf

Klinkt best paradoxaal: regelmatig benadrukken dat de spelregels niet in de eerste plaats zijn bedacht om te straffen maar om schade die door een onregelmatigheid is of dreigt te ontstaan te herstellen. En al in de 2^e les liefst twee soorten strafkaarten om je oren te krijgen...

Het zal mij niet verbazen als die inderdaad zwaar klinkende naam in de toekomst gaat veranderen in 'Getoonde kaart' of iets dergelijks. Tot die verandering zullen we het moeten doen met de 'strafkaart'. Een bewijs om de 'straf' zo klein mogelijk te houden, maken de spelregels onderscheid in een grote en kleine strafkaart...

Omdat het fenomeen strafkaart na verschillende onregelmatigheden kan ontstaan, pakken we die in deze 2^e les.

De strafkaart (art. 50-52)

Alleen tegenspelers kunnen een strafkaart krijgen; leider en de dummy nooit!!!

Er zijn twee soorten strafkaarten: de grote en de kleine strafkaart. Eerst gaan we bepalen welke van de twee mogelijkheden van toepassing is.

Kleine strafkaart

De kleine strafkaart wordt alleen toegepast als er 3 voorwaarden van toepassing zijn:

- de kaart moet per ongeluk worden getoond (uit de hand vallen of tegelijk met een andere kaart op tafel terecht komen) én
- de kaart moet lager zijn dan een 10 (mag geen honneur zijn) én
- het moet de enige strafkaart zijn voor die speler.

In alle andere gevallen wordt een getoonde en teruggenomen kaart een grote strafkaart (dus ook als het een 4 betreft). Verschillende (leerling) arbiters doen dit fout, dus houd die 3 voorwaarden paraat.

Een kleine strafkaart ligt open op tafel voor de speler die de kaart toonde. De "straf" werking is redelijk beperkt: als de eigenaar van de strafkaart een kleintje (2-9) wil spelen in de kleur van de strafkaart, dan moet de kleine strafkaart worden gespeeld en daarmee is de strafkaart afgehandeld. Wil de eigenaar iets anders spelen, dan is hij daar vrij in, maar dan blijft de strafkaart liggen. In een volgende slag moet deze speler wellicht opnieuw die afweging maken. Voor de partner van de kleine strafkaarthouder zijn er verder geen beperkingen.

Grote strafkaart

Bij een grote strafkaart zijn de gevolgen wat vervelender:

- de houder van de strafkaart moet deze kaart spelen zodra dat reglementair mogelijk is (dus bij voorrang, maar zonder te verzaken);
- de leider kan een voorspeelbeperking opleggen aan de partner van de strafkaarthouder, zodra deze partner moet voorspelen.

Als de leider een voorspeelbeperking oplegt, gaat de strafkaart terug in de hand en als deze speler aan de beurt is, mag hij elke willekeurige kaart bijspelen.

Het niet (voor)spelen van de juiste kaart geldt als een verzaking waardoor een nieuwe strafkaart kan ontstaan.

Beide tegenspelers hebben ieder een grote strafkaart

Als een tegenspeler moet voorspelen en hij heeft zelf een grote strafkaart, maar zijn partner ook, dan heeft de voorspeelbeperking die de leider oplegt vanwege de strafkaart van partner voorrang boven het verplicht spelen van de eigen strafkaart.

Kleine zelftest

De leider speelt een kleine harten.

De linker tegenstander pakt ♥9, maar tegelijk komt ♥10 mee.

Beide kaarten vallen open op tafel.

Volgens de spelregels (artikel 58B) moet deze speler nu zelf aanwijzen welke kaart hij speelt; de andere kaart wordt een strafkaart.

Welke kaart kan die linkertegenstander het beste kiezen als gespeelde kaart?

Let op

De strafkaart is met al zijn haken en ogen vrij complex. Dat maakt het extra prettig voor de spelers als je de rechten en plichten helder kunt vertellen. Dat voorkomt

een verkeerde actie waardoor een nieuwe strafkaart ontstaat. Maar... gok niet, bij de minste twijfel zoek je dat op!
Het kan beslist geen kwaad om even mee te kijken tot de strafkaart is gespeeld of terug is in de hand.

Verzuim een strafkaart (voor) te spelen

Als een speler zijn strafkaart niet speelde terwijl dat wel moest, is dat een verzaking...

- De leider mág deze – voor alle spelers zichtbare – verzaking accepteren. Dan blijft de strafkaart op tafel liggen met alle bijbehorende rechten en plichten.
- Als de leider deze verzaking niet accepteert, moet alsnog de strafkaart worden gespeeld en wordt de zojuist gespeelde en teruggenomen kaart een nieuwe grote strafkaart.

Toelichting op de partner van de strafkaarthouder

Verzuim de voorspeelbeperking te ondergaan

Als de partner van de strafkaarthouder een voorspeelbeperking wordt opgelegd, moet hij daaraan meewerken, tenzij het voor hem onmogelijk is.

Stel dat de leider hem verplicht schoppen voor te spelen, en die partner geen schoppen heeft, mag hij spelen wat hij wil.

Als later blijkt dat hij tóch schoppen had, dan is dat een verzaking die als een (onvoldongen of voldongen) verzaking zal worden behandeld.

Ongeoorloofde informatie

Zolang een strafkaart open op tafel ligt, is dit geoorloofde informatie voor iedereen. Maar zodra de strafkaart van tafel gaat (opgenomen in de hand) is deze strafkaart ongeoorloofde informatie voor de partner. Als de strafkaart inmiddels gespeeld is, is de strafkaart zelve geen ongeoorloofde informatie meer, maar wel de omstandigheid die leidde tot het vaststellen van de strafkaart. Even een klein voorbeeld:

Oost heeft ♥H als strafkaart voor zich op tafel liggen. West moet voorspelen en de leider zegt iets als "speel maar wat". West heeft in de hand ♥AVB7.

Dan is het logisch dat west ♥7 voorspeelt. Hij weet immers, dat oost de heer moet spelen.

Maar wat gebeurt er nou als de leider de ♥ uitkomst eist? Voordat west kan uitkomen, heeft oost de strafkaart in de hand genomen en is die kaart dus ongeoorloofde informatie geworden. Uitkomst met een kleintje zou in dit geval betekenen dat west gebruik maakt van ongeoorloofde informatie. Wanneer wordt dat bestraft? Aan het einde van het spel, want het zou zomaar kunnen zijn, dat west de ♥7 singleton heeft en als de arbiter nu gaat optreden, verraadt hij wests kaart en dat is natuurlijk niet de bedoeling.

Ook als de leider bij uitkomst ♥ verbiedt (en de strafkaart terug gaat in de hand) en west komt later weer aan slag, dan mag west ♥ voorspelen, maar mag dan nog steeds geen gebruik maken van de wetenschap dat oost de ♥H bezit.

Antwoord op de kleine zelftest

Bij bovenstaande kleine test kan de linker tegenstander het beste kiezen voor ♥10 als gespeelde kaart. Dan wordt ♥9 een strafkaart. Omdat dat geen honneur is én per ongeluk open op tafel viel, wordt ♥9 een ***kleine strafkaart***.

Als de LT ♥9 aanwijst als gespeelde kaart, wordt ♥10 een strafkaart. Omdat dat een honneur is (!) moet ♥10 een ***grote strafkaart*** worden.

Je mag als PA de LT niet adviseren om ♥10 te kiezen als gespeelde kaart. Maar als je duidelijk uitlegt dat in deze situatie ♥9 een kleine strafkaart wordt, zonder dat de leider voorspeelisen mag stellen aan zijn partner, en zónder de plicht om die bij te spelen als de LT liever een honneur in die kleur bijspeelt, en ♥10 een grote strafkaart zou worden met beduidend minder vrijheid, kun je er vergif op innemen dat hij ♥10 bijspeelt 😊.

Gebruik de ArbitreerWijzer. Kies voor de afhandeling van de strafkaart. Volg de vragen en antwoorden en ga bij elke keuze weer terug om de andere keuze te bekijken. Op die manier moet duidelijk worden waarom de vragen worden gesteld.

De ArbitreerWijzer voor een snelle zelfstudie

- Open de ArbitreerWijzer.
- Klik op nummer 29 'Behandeling van de strafkaart (art.50)'.
- Volg de vragen en antwoorden en ga bij elke keuze weer terug om de andere keuze te bekijken.
- Daarmee worden de twee plaatjes (grote en kleine strafkaart) snel helder.

Zelftoets les 2 De strafkaart

Op de volgende pagina staan de antwoorden.

Stellingen Welke stelling(en) is/zijn correct?

Kruis elke stelling aan die volgens jou correct is.

Stelling a

Als tijdens het spelen een tegenspeler die NIET aan de beurt is per ongeluk $\heartsuit 2$ en $\clubsuit 3$ open op tafel laat vallen, worden dat twee KLEINE strafkaarten.

Stelling b

Als tijdens het bieden een speler per ongeluk $\clubsuit A$ laat vallen blijft die open op tafel liggen t/m de afsluitende pas. Alleen als de eigenaar van $\clubsuit A$ dummy wordt, wordt die kaart géén strafkaart.

Stelling c

Zuid is leider. Tegenspeler **west** heeft $\clubsuit A$ als strafkaart liggen.

Oost moet voorspelen.

Leider zuid eist van oost dat hij klaveren voorspeelt. Als oost dat doet is west verplicht om in die slag zijn $\clubsuit A$ bij te spelen.

Stelling d

Zuid is leider. Tegenspeler west heeft $\clubsuit 8$ als KLEINE strafkaart.

Als tegenspeler oost aan slag is, mag leider zuid die verplichten of verbieden klaveren voor te spelen.

Stelling e

Tegenspeler west heeft $\spadesuit 3$ als KLEINE strafkaart en moet voorspelen.

Hij mag NIET $\spadesuit A$ voorspelen.

Stelling f

Tegenspeler oost moet uitkomen voor de 1^e slag. Partner west heeft $\heartsuit A$ als strafkaart. De leider **verplicht** oost in ruiten voor te spelen.

Oost heeft in ruiten: $\heartsuit HVB2$ en mag elke ruiten voorspelen die hij wil.

Stelling g

Tegenspeler west moet uitkomen voor de 1e slag.

Zijn partner heeft $\heartsuit A$ als strafkaart.

De leider **verbiedt** west in ruiten voor te spelen.

Dat betekent dat $\heartsuit A$ op dat moment teruggaat in de hand van oost.

West komt uit met $\clubsuit A$ en mag, omdat er geen strafkaart meer op tafel ligt, de volgende slag wél ruiten voorspelen.

Stelling h

Tegenspeler west moet op last van de leider in \clubsuit uitkomen; de kleur van partners strafkaart. West speelt echter \heartsuit voor. Die slag wint oost met $\heartsuit A$.

Oost speelt nu klaveren terug, getroeft door west! Door het niet voorspelen van klaveren, wist oost dat west geen klaveren had. Die informatie mag oost gebruiken.

Antwoorden Zelftoets Strafkaart

Welke stelling(en) is/zijn juist?

Stelling a

Als tijdens het spelen een tegenspeler die NIET aan de beurt is per ongeluk ♦2 en ♣3 open op tafel laat vallen, worden dat twee KLEINE strafkaarten.

Onjuist: aan de voorwaarde dat de kaarten per ongeluk open op tafel vielen is voldaan. Maar één kleine strafkaart is het absolute maximum! Zodra een speler méér dan één strafkaart heeft, zijn alle strafkaarten een **grote strafkaart**.

Stelling b

Als tijdens het bieden een speler per ongeluk ♣A laat vallen blijft die open op tafel liggen t/m de afsluitende pas. Alleen als de eigenaar van ♣A dummy wordt, wordt die kaart géén strafkaart.

Onjuist: want als de eigenaar leider wordt, gaat ♣A ook terug in de hand. Alleen tegenspelers kennen het fenomeen strafkaart. Op zich ook wel logisch, het zien van elkaars kaarten kan helpen in het tegenspel. De leider is geheel op zichzelf aangewezen, als hij een kaart toont kan hem dat alleen maar nadeel geven.

Stelling c

Zuid is leider. Tegenspeler **west** heeft ♣A als strafkaart liggen.

Oost moet voorspelen.

Leider zuid eist van oost dat hij klaveren voorspeelt. Als oost dat doet is west verplicht om in die slag zijn ♣A bij te spelen.

Onjuist: Zodra de leider het voorspelen in de kleur van de strafkaart eist of verbiedt, gaat de strafkaart in die kleur terug in de hand en mag die speler elke klaverenkaart bijspelen die hij wil. Stel dat die speler twee strafkaarten heeft in klaveren, dan gaan beide strafkaarten terug in de hand. Met een strafkaart in klaveren en ruiten, gaat alleen de klaverenkaart terug in de hand!

Stelling d

Zuid is leider. Tegenspeler west heeft ♣8 als KLEINE strafkaart.

Als tegenspeler oost aan slag is, mag leider zuid die verplichten of verbieden klaveren voor te spelen.

Onjuist: het recht om een uitkomst in de kleur van een strafkaart te verbieden of te eisen geldt uitsluitend voor een grote strafkaart!

Stelling e

Tegenspeler west heeft ♠3 als KLEINE strafkaart en moet voorspelen.
Hij mag NIET ♠A voorspelen.

Onjuist: West mag alleen geen andere kleine schoppen spelen.

Stelling f

Tegenspeler oost moet uitkomen voor de 1^e slag. Partner west heeft ♦A als strafkaart.
De leider **verplicht** oost in ruiten voor te spelen.
Oost heeft in ruiten: ♦HVB2 en mag elke ruiten voorspelen die hij wil.

Onjuist: Oost mag de kennis dat west ♦A heeft niet gebruiken. Zonder die wetenschap is het voorspelen van ♦H normaal en ♦2 een overtreding. Je laat doorspelen en sluit een **vervangende arbitrale score** niet uit. Het aantal gewonnen slagen van OW mag niet hoger zijn dan het aantal slagen dat OW zou hebben gewonnen als oost (in plaats van ♦2) ♦H had voorgespeeld.

Stelling g

Tegenspeler west moet uitkomen voor de 1e slag.
Zijn partner heeft ♦A als strafkaart.
De leider **verbiedt** west in ruiten voor te spelen.

Dat betekent dat ♦A op dat moment teruggaat in de hand van oost.

West komt uit met ♣A en mag, omdat er geen strafkaart meer op tafel ligt, de volgende slag wél ruiten voorspelen.

Onjuist: Als de leider de uitkomst in de kleur van de strafkaart verbiedt, geldt dat zolang west aan slag blijft.

Stelling h

Tegenspeler west moet op last van de leider in ♣ uitkomen; de kleur van partners strafkaart. West speelt echter ♦ voor. Die slag wint oost met ♦A.
Oost speelt nu klaver terug, getroefd door west! Door het niet voorspelen van klaveren, wist oost dat west geen klaveren had. Die informatie mag oost gebruiken.

Juist!!!: Deze informatie komt voort uit een correcte speelwijze. En die mag oost gebruiken.
